Punkt i protokollet PR 127/2017 rd

Plenum

Torsdag 30.11.2017 kl. 16.02—22.05

2.3. Muntlig fråga om ingripande i sexuella trakasserier (Pekka Haavisto gröna)
Muntligt spörsmål MFT 170/2017 rd

Muntlig frågestund

Andre vice talman Arto Satonen: De följande frågorna tar vi i snabbare takt. Ledamot Haavisto.

Debatt

16.46 **Pekka Haavisto vihr:** Arvoisa puhemies! Koulujen ja työpaikkojen on oltava turvallisia kaikille. Viime viikkoina on käyty paljon keskustelua Me too -kampanjan pohjalta seksuaalisesta häirinnästä. Lehdet ovat julkaisseet myöskin suomalaisista kouluista järkyttäviä kuvauksia, mitä niissä on tapahtunut. Kun joku henkilökuntaan kuuluva syyllistyy tällaiseen häirintään, niin nuoren on hyvin vaikea puolustautua. Siitä saattaa jäädä nuorelle elinikäiset traumat, ja myöskin moni sellainen, joka ehkä nyt on herännyt siihen, että on ollut tällaisen tapahtuman silminnäkijä, kantaa siitä syyllisyyttä, ettei ole puuttunut häirintään aikaisemmin, niin kuin tietysti pitäisi puuttua. Ja näyttää siltä, että useissa tapauksissa, olivatpa kysymyksessä koulut tai työpaikat, tällainen seksuaalinen häirintä on jatkunut vuosikausia ja sen on annettu jatkua. Näinhän ei pitäisi olla. Meillä on tullut nyt häirintäkulttuurista tällainen jäävuoren huippu esiin. Uskon, että myöskin hallitus on herännyt tähän kysymykseen. Mitä te, tasa-arvoministeri Saarikko, olette tälle asialle tehnyt? Miten hallitus aikoo puuttua siihen, että koulut ja työpaikat olisivat taas [Puhemies koputtaa] turvallisia kaikille?

16.47 **Perhe- ja peruspalveluministeri Annika Saarikko** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Äärimmäisen hyvä, että tämä aihe nousee esiin myös eduskunnan kyselytunnilla, nyt toistamiseen. Olemme hallituksenkin piirissä asiasta keskustelleet, ja minusta tietysti, vaikka se vastauksena lattealta voi kuulostaakin, on ollut hieno nähdä, mikä voima julkisella keskustelulla on voinut kansainvälisesti olla tämän kysymyksen äärellä. Olen paljon myös pohtinut sitä, voisiko lainsäädännöllä tehdä jotakin vai onko kysymys enemmänkin asian ilmi tulemisesta, suomalaisten käyttäytymistapojen muuttamisesta ja sydämen sivistyksen esiin nousemisesta, siitä, miten vastakkaista sukupuolta tai ylipäätään ottaen kanssaihmistä haluamme kohdella. On aivan selvää, että tämäntyyppiset esimerkit, joita nostatte esiin, edustaja Haavisto, ovat jo lain puitteissa kiellettyjä. Mutta silti kyllä on hätkähdyttävää, että viimeisin tasa-arvobarometri vuodelta 2012 toteaa, että vastaajista noin joka kolmas on kokenut [Puhemies koputtaa] seksuaalista häirintää kahden viime vuoden aikana. Me olemme siis tienneet tämän jo hyvin pitkään.

Punkt i protokollet PR 127/2017 rd

16.48 **Anna-Maja Henriksson r** (vastauspuheenvuoro): Värderade talman, arvoisa puhemies! Eilen suomenruotsalaiset naiset nousivat seksuaalista ahdistelua vastaan. Kampanja Dammen brister, 'pato murtuu', keräsi viikossa yli 20 000 naista Facebook-ryhmään. 6 000 heistä allekirjoitti vetoomuksen, ja yli 800 heistä on kertonut järkyttävistä kokemuksistaan. Toivon, että me kaikki tässä salissa otamme tämän asian vakavasti. Naisten ja tyttöjen kokemaa seksuaalista häirintää ja ahdistelua on vähätelty aivan liian pitkään, ja nyt riittää.

Värderade talman! Dammen brister-uppropet har fått en stor spridning i det svenska Finland. Men vi ser att det här gäller hela Finland, det gäller inte bara Svenskfinland, det gäller oss alla, det är ett globalt fenomen — och nu är det dags att agera.

Miten, arvoisa hallitus, aiotte vaikuttaa nyt siihen, että me saamme aikaiseksi muutoksen asenteisiin, että kouluissa, työpaikoilla, harrastuksissa, kaikkialla, otetaan tämä kysymys [Puhemies koputtaa] niin vakavasti kuin se on otettava?

16.49 **Työministeri Jari Lindström** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tämä on todella ajankohtainen kysymys ja tärkeä teema. Niinpä hallituksessa tänään, kun meillä oli tuo istunto, otin tämän asian esille, ja me olemme keskustelleet ministeri Saarikon kanssa, ministeri Mattilan kanssa, joka vastaa työsuojelusta, että me — ja varmaan OKM:n ministerit, tämä on itse asiassa aika lailla poikkileikkaava aihe — kutsuisimme toimijoita, työmarkkinajärjestöjä ynnä muita, tällaiseen pyöreän pöydän keskusteluun tästä teemasta, että kuultaisiin heiltä ratkaisuvaihtoehtoja siitä, mitä vielä tarvitsee tehdä tähän asiaan puuttumiseksi, koska nämä käyttäytymistavat ja asenteet ovat ongelma. Olen maanantaina avaamassa tällaista Kaupan liiton Ollaan ihmisiksi -kampanjaa, eli siis myös työpaikoille on tullut tämä häiritsevä käyttäytyminen, ja tämä täytyy yksiselitteisesti tuomita ja tähän täytyy puuttua, mutta ei niin, että osoitetaan jotakin sukupuolta. Totta kai tämä on niin, että naiset ja nuoret naiset varsinkin ovat tässä se pääkohderyhmä, mutta kyllä tämä kohdistuu myös miehiin. Eli ei ole syytä kohdistaa tätä tiettyyn sukupuoleen [Puhemies koputtaa] vaan tulee ottaa tämä koko ongelma täysivaltaisesti.

16.50 **Sanna Marin sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Seksuaalinen ahdistelu ja häirintä ovat vakavia ilmiöitä Suomessa. Tämä keskustelun laajuus, joka tämän Me too -kampanjan myötä on noussut esiin, tämä tapausten moninaisuus, tämä laajuus, mikä tässä on, osoittaa sen, että kyse ei ole yksittäisistä tapauksista. Kyse on kulttuurisesta ilmiötä, kyse on vallankäytöstä, kyse on rakenteista. Kyse on siitä, että liian kauan on jatkunut tällainen hiljainen hyväksyntä tämän asian osalta. Häirintä on erityisen vakavaa, kun se kohdistuu haavoittuvassa asemassa oleviin lapsiin, nuoriin, henkilöihin, jotka ovat esimerkiksi erilaisten auktoriteettien kuten vaikka esimerkiksi opettajien häirinnän kohteiksi joutuneet. Tämä on vakava kysymys. Sen takia sosiaalidemokraatit ovat tehneet keskustelualoitteen siitä, että eduskunta kävisi laajan ajankohtaiskeskustelun jo ennen joulua, ja tämän ensimmäinen allekirjoittaja on kansanedustaja Tuula Haatainen.

Haluan nyt kysyä hallitukselta: miten te aiotte puuttua tähän ilmiöön? Ei riitä, että me tässä salissa vain yleisesti paheksumme, vaan meidän pitää käydä kunnon keskustelu [Puhemies koputtaa] siitä, miten ihan oikeasti tämä ilmiö kitketään.

Punkt i protokollet PR 127/2017 rd

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Pääministerin sijainen, ministeri Orpo.

16.52 **Valtiovarainministeri Petteri Orpo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä on todellakin vakava asia, vakava ilmiö. Meidän ei pitäisi hyväksyä minkäänlaista, ei mihinkään sukupuoleen, ei nuoreen, ei vanhaan kohdistuvaa seksuaalista häirintää tai ahdistelua, ei minkäänlaista. Meillä pitää olla nollatoleranssi näissä. [Susanna Huovinen: Näin se on!] Itse asiassa se on pysähdyttävää, kun tämä keskustelu on lähtenyt liikkeelle ja kun — mikä on ihan oikein — ihmiset kertovat näitä kokemuksiaan. Se on hätkähdyttävää, pysähdyttävää huomata, kuinka laajasta ja vakavasta ilmiöstä sitä kautta on kyse. Mielestäni tämä keskustelualoite, ja hallituksen mielestä, on aiheellinen, ja mielestäni ja mielestämme tämä asia on sellainen, jonka ääreen koko eduskunnan ja hallituksen ilman opposition- ja hallitusrajojakin kannattaa hetkeksi pysähtyä [Antti Rinne: Hyvä!] ja käydä tämä keskustelu. [Sosiaalidemokraattien ryhmästä: Hyvä, hieno vastaus!]

Frågan slutbehandlad.